

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

*การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารนั้น ประการสำคัญที่จะต้องพิจารณาเป็นอันดับแรก คือ การวางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชน เพราะ การศึกษาเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ การจัดการศึกษาให้ดำเนินไปได้อย่างดีนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่นักการศึกษาจะต้องคำนึงถึง คือ ตัวผู้เรียน ปัจจุบันการเข้าใจเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในทางระดับความสามารถ เขาวินิจฉัย หรือความ- ถนัดยังไม่เป็นการเพียงพอ เนื่องจากผลการศึกษาวินิจฉัย พบว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันนั้น มิได้หมายความว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากันด้วย ทั้งนี้เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น ผลมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการ นับตั้งแต่เด็กเกิดมา และเจริญเติบโตในครอบครัว จน กระทั่งเข้าสู่วัยรุ่น องค์ประกอบเหล่านี้อาจแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) เช่น เขาวินิจฉัย ความถนัด และองค์ประกอบทางด้านที่มีใช้สติปัญญา (Non-intellectual Factor) เช่น วุฒิภาวะ ความสนใจ ทักษะบุคลิก บุคลิกภาพ คุณภาพของ การจัดการศึกษาในโรงเรียน ตลอดจนภูมิหลังทางครอบครัวของนักเรียน นักจิตวิทยา และนักการศึกษา หลายคนได้ยืนยันว่า องค์ประกอบทางด้านที่มีใช้สติปัญญานับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเช่นกัน ดังเช่นที่ ฮาวิกเฮอรัล (Havighurst) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน

¹ Robert J. Havighurst, "Conditions Productive of Superior Children," in Studies in Adolescence. (New York : The Macmillan Company, 1963), p. 506.

(Terman) ว่า " ความแตกต่างในความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากันนั้น ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบทางค่านิยมใช้สติปัญญา

๑) เมเรนส์ และเลมันน์¹ โกล่าว่าว่า "นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นกับความสามารถ หรือเชาวน์ปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียน และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา คอครู โรงเรียน และวิชาที่เรียน"

ทราเวอร์ส² ให้ความเห็นว่า การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรทางค่านิยมสติปัญญา ถึงแม้ว่าจะออกข้อสอบได้ดีเยี่ยมเพียงใด ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตัวแปรทางค่านิยมสติปัญญา จะมีค่าสูงสุดไม่เกิน .7 หมายความว่าในการทำนายนี้จะทำนายได้ถูกต้อง 50 % ที่เหลือจะต้องใช้ตัวแปรทางค่านิยมอื่นที่มีใช้สติปัญญาแล้ว เช่น การปรับตัว สภาพทางบ้าน ความสนใจ ความมุ่งมั่น ทัศนคติที่มีต่อสถาบัน วิชาที่เรียน และอาจารย์ที่สอน

จากทฤษฎีดังกล่าว เมื่อต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 นักจิตวิทยา และนักการศึกษาต่างก็พากันสนใจในเรื่องการวัดองค์ประกอบที่มีใช้ค่านิยมสติปัญญา และต่างก็พยายามที่จะสร้างแบบสอบขึ้นมาเพื่อที่จะวัดตัวแปรทางค่านิยมนี้ ความพยายามขั้นต้นเป็นเพียงการใช้แบบสำรวจค่านิยมบุคลิกภาพ ทัศนคติ แบบสอบถามทางค่านิยมสนใจ และเทคนิคการฉายออก (Projective technique) ซึ่งแนวโน้มนั้นๆ ไปเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ผลการวิจัยเหล่านี้ยังขัดแย้ง

¹Willam A. Mehrens and Irvin J. Lehmann, Measurement and Evaluation in Education and Psychology, 2d ed. (Sydney : Holt, Rinehart and Winston, 1975), p. 584.

²Robert M.W. Travers, Educational Measurement. (New York : The Macmillan Company, 1958), p. 396.

กันอยู่ ดังนั้นทำให้นักจิตวิทยา 2 คน คือ บราวน์ และโฮลท์แมน² (Brown and Holtzman) จึงตั้งสมมติฐานขึ้นว่า "นิสัยในการเรียนและทัศนคติกับแรงจูงใจในการเรียนอาจจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าบุคลิกภาพหรือตัวแปรทางด้านจิตวิทยาอื่น ๆ" และได้ออกแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนขึ้น เพื่อวัดตัวแปรดังกล่าว การทดลองใช้แบบสำรวจ ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ คือ สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาได้³ ×

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของอิทธิพลขององค์ประกอบทางด้านที่ใช้สติปัญญาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และโคสนใจในเรื่องการวัดตัวแปรทางด้านนี้ ประกอบกับในการเรียนวิชาการใช้แบบสอบทางการศึกษา (Use of tests in Education) ผู้วิจัยได้เคยนำแบบสำรวจของ บราวน์ และโฮลท์แมนมาทดลองใช้กับนิสิตในมหาวิทยาลัย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แต่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อขจัดปัญหานี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสร้างแบบสำรวจและทัศนคติในการเรียนขึ้น เพื่อใช้กับนักเรียนไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยยึดถือแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์ และโฮลท์แมน เป็นหลัก โดยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนได้

¹S.B. Lian, "Affective Correlates of Academic Achievement," Journal of Educational Psychology 60(June 1969) : 216.

²William F. Brown and Wayne H. Holtzman, "Use of the Survey of Study Habits and Attitudes for Counseling Students," The Personnel and Guidance Journal 35 (December 1956) : 214-217.

³William F. Brown and Wayne H. Holtzman, "Evaluating The Study Habits and Attitudes of high school students," Journal of Educational Psychology 59(December 1968) : 404-409.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยดำเนินการดังนี้

1. สร้างชอกระทงของแบบสำรวจ โดยให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องเกี่ยวกับนิสัยและทัศนคติในการเรียน
2. ทาคาอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของชอกระทงในแบบสำรวจ
3. ทาคาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจ
4. ทาคาความตรง (Validity) ของแบบสำรวจ
5. ทาคาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation) ระหว่างคำถามต่าง ๆ ของแบบสำรวจ
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสำรวจ โดยแยกตามเพศและระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2521 ในเขตการศึกษาที่ 6
2. เกณฑ์ที่ใช้ในการหาความตรงของแบบสำรวจ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และระดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2521 จากการสอบของแต่ละโรงเรียน โดยใช้แบบสอบของแต่ละโรงเรียน โดยใช้แบบสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง
3. การวิจัยครั้งนี้ ไม่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และตัวประกอบอื่น ๆ ของนักเรียน

ขอตกลงเบื้องต้น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำมาเป็นเกณฑ์ในการหาความตรงของแบบสำรวจ ซึ่งได้จาก

แต่ละโรงเรียนนั้น มี เกณฑ์ใกล้เคียงกัน และมีการแจกแจงของคะแนนเป็นโค้งปกติ

2. คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสำรวจในเวลาที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้คะแนนแตกต่างกัน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำมาเป็นเกณฑ์ในการหาความตรงของแบบสำรวจนั้น ได้จากแบบสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้เอง ไม่ได้มีการหาความเที่ยง ความตรง ซึ่งอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ ไม่เป็นตัวแทนที่ดีของระดับความรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่แท้จริงของนักเรียน

คำจำกัดความ

แบบสำรวจ หมายถึง แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

นิสัยในการเรียน หมายถึง ทักษะทางการเรียนที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย โดยเฉพาะวิธีการทำงาน และการใช้เวลาเรียนอย่างเหมาะสม

ทัศนคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน โดยเฉพาะความรู้สึกที่มีต่อการเรียนและการยอมรับคุณค่าของการศึกษา

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งกำลังเรียนในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษาที่ 6 ปีการศึกษา 2521

เกณฑ์ หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไว้เป็นเกณฑ์ในการหาความตรงของแบบสำรวจ

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. จะได้แบบสำรวจนิสัย และทัศนคติในการเรียน เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ในด้านการแนะแนวทางจิตวิทยา แบบสำรวจจะช่วยให้โปรแกรมการแนะแนวของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพราะแบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยปัญหา ค้นหาสาเหตุ และเป็นแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาในการเรียน
3. ช่วยลดความสูญเสียค่าทางการศึกษา อันเนื่องมาจากสาเหตุการสอบตก และเรียนซ้ำชั้น
4. ใช้แบบสำรวจนี้ร่วมกับแบบสอบความถนัดทางวิชาการ (Scholastic Aptitude test) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจช่วยให้การพยากรณ์แม่นยำขึ้น
5. เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างแบบสอบถามมาตรฐานเพื่อวินิจฉัยและตัดสินใจในการเรียนต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย